

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ของชุมชนบ้านปางบง ตำบลเทพเสด็จ จังหวัดเชียงใหม่ผลจากการวิจัยมีดังนี้

ตอนที่ 1 บริบทชุมชนบ้านปางบง

ตอนที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ตอนที่ 3 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ตอนที่ 4 ความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นของตัวแทนหน่วยงานราชการและกลุ่มผู้นำชุมชนบ้านปางบง

ตอนที่ 1 บริบทชุมชนบ้านปางบง

ผลจากการค้นคว้าเอกสาร และลงสำรวจพื้นที่พบว่า บ้านปางบง หมู่ที่ 1 ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จัดตั้งเมื่อปี 2498 เดิมชาวlässะซึ่งเป็นคนพื้นเมือง มีอาชีพรับจ้างเก็บเมียงได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในบ้านปางบงจนถึงปัจจุบัน ต่อมามีคนพื้นเมืองเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพื่อทำการเกษตร ปัจจุบันประกอบด้วย 4 กลุ่มบ้าน ได้แก่ บ้านปางสูง, บ้านปางบง, บ้านห้วยมะเกลือ และบ้านกิวคำ

ที่ตั้ง

มีพื้นที่ประมาณ 71,875 ไร่ และมีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอดอยสะเก็ดทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ บ้านปางแฟน หมู่ที่ 5 ตำบลป่าเมียง อำเภอดอยสะเก็ด

ทิศใต้ ติดต่อกับ บ้านน้ำโค้ง หมู่ที่ 2 ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ คอยผาดาว หมู่ที่ 1 ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ บ้านห้วยตาด (น้ำโค้ง) หมู่ที่ 2 ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของบ้านปางบงเป็นที่ราบเชิงเขา ความสูงเฉลี่ยจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,200 เมตร ลักษณะเป็นดินภูเขา ดินหินปนทรายบ้านปางบงมีแม่น้ำสายหลัก คือ ห้วยมะเกลือ และแม่น้ำสายรองที่ราษฎรใช้ในการอุปโภคบริโภคได้แก่ ห้วยป่าไร่ ห้วยแปะดาว และห้วยกั่วดำ มีน้ำใช้ตลอดทั้งปี ทางทิศตะวันออกของหมู่บ้านมีป่าต้นน้ำพื้นที่ประมาณ 600 ไร่ ลักษณะเป็นป่าดิบเขา พันธุ์ไม้ ได้แก่ จำปา ยาง ก่อ สัตว์ป่าที่ยังมีอยู่ เช่น ไก่ป่า หมูป่า นอกจากนี้ยังมีพื้นที่เป็นป่าไผ่ผสมอีกประมาณ 10 ไร่

ประชากร

บ้านปางบงมีจำนวนประชากรทั้งหมด 52 ครัวเรือน จำนวน 155 คน แยกเป็นชาย 80 คน หญิง 75 คน นับถือศาสนาพุทธ (ข้อมูล ณ วันที่ 30 เมษายน พ.ศ.2552)

การประกอบอาชีพ

กลุ่มประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก พืชที่ปลูก ได้แก่ กาแฟ ชา และไม้เมืองหนาว อาชีพรอง คือ รับจ้างทั่วไปทั้งหน่วยงานราชการและเอกชน

เศรษฐกิจ

พืชเศรษฐกิจในหมู่บ้าน ได้แก่ กาแฟ ชา ประชากรมีรายได้เฉลี่ย 83,500 บาทต่อครัวเรือน ต่อปี มีกลุ่มกองทุนต่างๆ ในหมู่บ้าน ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน กองทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน กองทุนพัฒนาสตรี กองทุนเกษตรกรรม มีเงินทุนหมุนเวียน จำนวน 1,690,900 บาท ประชาชนมีไฟฟ้าและน้ำประปาใช้ทุกครัวเรือน

สังคม

ประชาชนในหมู่บ้านได้รับการพัฒนาด้านสุขภาพอนามัยทุกครัวเรือน เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาภาคบังคับทุกคน และประชาชนอายุ 15 – 60 ปี สามารถอ่านหนังสือออกและเขียนได้ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่ม และมีการออมเงิน

หมู่บ้านปางบงเป็นหมู่บ้านเร่งรัดพัฒนาอันดับที่ 3 และมีตัวชี้วัดที่มีปัญหาหนัก คือ ผลผลิตจากการทำเกษตร นอกจากนั้นยังมีการส่งเสริมการกีฬา และการเรียนรู้โดยชุมชน

สถานที่ท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ได้แก่ วิหารธรรมชาติ วัดกั่วดำและโครงการหลวงป่าเมี่ยง

ด้านผลิตภัณฑ์ของชุมชน ในปัจจุบันนอกจากทำไร่เมี่ยงแล้ว ยังผลิตเมล็ดกาแฟส่งขาย
ภายนอกเป็นผลผลิตหลัก แต่ปัจจุบันนี้กำลังประสบปัญหาหาคาผลผลิตตกต่ำ

ด้านประเพณีและวัฒนธรรม ภายในมีประเพณีของท้องถิ่นมาช้านานดังนี้

ประเพณี สงกรานต์ แห่ไม้ค้ำสลี ขนทรายเข้าวัด กิจกรรมดังกล่าวจะดำเนินไปในช่วง
เดือนเมษายนของทุกปี

ประเพณี เลี้ยงผีขุนน้ำ ฉลากขอฝน เลี้ยงผีปู่ย่า มีกิจกรรมในเดือนมิถุนายนของทุกปี

ประเพณี ตานก๋วยสลาก และต๋นเงินต๋นทอง มีกิจกรรมในเดือนตุลาคมของทุกปี

ประเพณี เข้าพรรษา มีกิจกรรมในช่วงหน้าฝนเดือนกรกฎาคมของทุกปี

การท่องเที่ยว

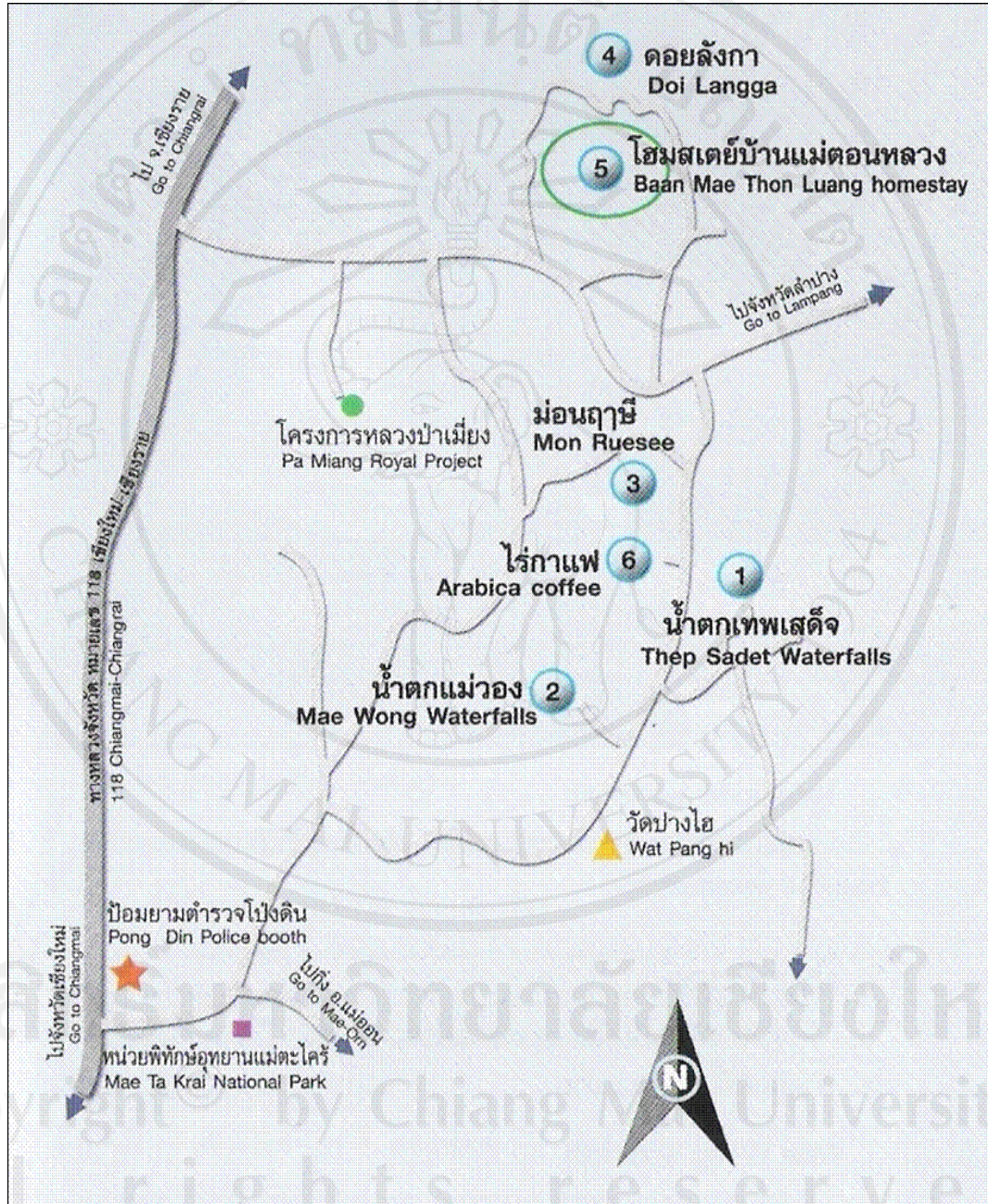
ชุมชนบ้านปางบงนั้นยังไม่มีการจัดตั้งกลุ่ม หรือชมรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายใน
ชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ในอดีตที่ผ่านมาไม่มีเพียงการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่เป็นเจ้าของ
พื้นที่สวนกาแฟ ชา และเฟิร์น เพื่อให้การต้อนรับแก่กลุ่มเกษตรกร หรือผู้สนใจจากกลุ่ม
บุคคลภายนอกที่มาศึกษาดูงานการทำสวนกาแฟ ชา เป็นเพียงการรวมกลุ่มเกษตรกรที่สนใจอยาก
ให้การท่องเที่ยวเชิงเกษตรเป็นรายได้เสริม แต่ขาดการสนับสนุนปัจจัยต่าง ทั้งด้านงบประมาณ และ
การบริหารจัดการ จึงเป็นสาเหตุที่การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนบ้านปางบง ไม่
ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

สำหรับสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจภายในชุมชน ได้แก่ แปลงสาธิตโครงการหลวงป่า
เมี่ยง สวนกาแฟ ชาและไม้เมืองหนาวของกลุ่มเกษตรกรบ้านปางบง ในส่วนของหน่วยจัดการต้นน้ำ
แม่หวานจะครอบคลุมพื้นที่ป่าไม้ซึ่งเป็นต้นน้ำของลำน้ำแม่กวง ภายในศูนย์จะมีจุดชมวิวิวทิวทัศน์ที่
สวยงาม มีจุดกลางเต็นท์พักผ่อน และกิจกรรมเดินสำรวจป่าไม้ระยะทางประมาณ 3-6 กิโลเมตร

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนบ้านปางบงต้องเกิดจากความต้องการของ
คนภายในชุมชนเอง ณ ปัจจุบันนี้ชุมชนกำลังอยู่ในขั้นตอนการริเริ่ม มีการระดมความคิดในการ
ร่วมกันพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเป็นการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม โดยกลุ่มเกษตรกรผู้สนใจ
อาชีพเสริมจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พยายามก่อตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้นภายในชุมชน
ในส่วนของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องก็เริ่มมีการวางแผนสนับสนุนการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน
และคาดว่าทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนบ้านปางบงจะมีแนวโน้มที่ดีขึ้น
ตามลำดับ

การคมนาคม

จากกิโลเมตรที่ 49 ถนนสายเชียงใหม่-เชียงใหม่ จะมีการแยกบริเวณบ้านปางแฟนระยะทางจากทางแยกประมาณ 10 กิโลเมตร ก็จะถึงชุมชนบ้านปางบง สภาพถนนเป็นถนนลาดยางสองเลน

ภาพ 1 แผนที่ชุมชนบ้านปางบง ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : www.thepsadej.go.th/about.php?id=25&pid=55 สืบค้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2554

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของชาวบ้านปางบง ตำบลเทพเสด็จ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1) เพศ จากผลการศึกษา พบว่าประชากรที่เป็นตัวแทนจากครอบครัวภายในชุมชน จำนวน 52 ครอบครัว เป็นเพศชายจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และเพศหญิงจำนวน 26 คิดเป็น ร้อยละ 50 กล่าวได้ว่าชุมชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีจำนวนเท่ากัน ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันเพศหญิงได้รับการยอมรับในด้านสิทธิเสรีภาพ และมีบทบาทที่สำคัญในสังคมเท่าเทียมกับเพศชาย

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	26	50
หญิง	26	50
รวม	52	100

2) อายุ จากผลการศึกษา พบว่าประชากรจำนวน 52 คน มีอายุต่ำสุด 16 ปี สูงสุด 64 ปี และอายุเฉลี่ย 39.56 ปี มีอายุอยู่ในช่วง 26 – 35 ปี มากที่สุด คือ ร้อยละ 25 รองลงมาคือ มีอายุอยู่ในช่วง 46 – 55 ปี, 36 – 45 ปี, 16 – 25 ปี และ 56 – 65 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.1, 21.1, 17.3, 13.5 ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าประชากรในชุมชนส่วนใหญ่ เป็นคนในวัยรุ่นตอนปลายถึงวัยกลางคน โดยมีวัยชราเป็นส่วนน้อย ดังนั้นช่วงอายุดังกล่าวจึงเป็นวัยทำงานและมีบทบาทสำคัญของครอบครัวในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของครอบครัว

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามอายุ

อายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
16 – 25	9	17.3
26 – 35	13	25
36 – 45	11	21.1
46 – 55	12	23.1
56 – 65	7	13.5
รวม	52	100

อายุสูงสุด 64 ปี

อายุเฉลี่ย 39.56 ปี

อายุต่ำสุด 16 ปี

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 13.11 ปี

3) สถานภาพ จากผลการศึกษา พบว่าประชากรภายในชุมชนส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 69.2 รองลงมา คือเป็น โสด และหย่าร้าง/เป็นหม้าย จำนวน 14 คน และ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 26.9 และ 3.8 ตามลำดับ เนื่องจากประชากรในชุมชนนั้นอยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่โดยมีอายุมากกว่า 20 ปีขึ้นไป ซึ่งถือว่าได้บรรลุนิติภาวะแล้ว ดังนั้นประชากรจึงมีสถานภาพสมรสแล้ว เป็นส่วนใหญ่

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละสถานภาพการสมรส

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	14	26.9
สมรส	36	69.2
หย่าร้าง/หม้าย	2	3.8
รวม	52	100

4) การศึกษา จากผลการศึกษา พบว่าประชากรส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมา คือระดับปริญญาตรี ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับ ปวส. คิดเป็นร้อยละ 23.1, 11.5, 9.6 และ 5.8 ตามลำดับ กล่าวได้ว่าประชากรส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับ ปวส. มีจำนวนน้อยที่สุด สาเหตุที่ประชากรส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระดับประถมศึกษา อาจเป็นเพราะข้อจำกัดในเรื่องการกระจายโอกาสทางการศึกษาของรัฐบาล และประกอบกับค่านิยมของสังคมชนบทในอดีต ดังนั้นประชากรส่วนใหญ่จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการศึกษามากนัก

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	26	50
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	9.6
มัธยมศึกษาตอนปลาย	6	11.5
ปวส.	3	5.8
ปริญญาตรี	12	23.1
รวม	52	100

5) อาชีพ จากผลการศึกษา พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 63.4 รองลงมาคืออาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 15.4, 9.6 รองลงมาอีก คือ อาชีพรับจ้างและอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 5.8 โดยพื้นฐานแล้วชุมชนบ้านปางบงเป็นสังคมเกษตรกรรม ดังนั้นประชากรส่วนใหญ่จึงมีอาชีพเกษตรกร แม้แต่ผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการหรือพนักงานบริษัทก็มีรายได้รองจากการทำการเกษตรเช่นเดียวกัน

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	33	63.4
ค้าขาย	3	5.8
รับจ้าง	5	9.6
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	8	15.4
พนักงานบริษัทเอกชน	3	5.8
รวม	52	100

6) รายได้ จากผลการศึกษา พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 50,001 – 100,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมามีรายได้ต่ำกว่า 50,000 บาทต่อปี ,100,001 – 150,000 บาทต่อปี คิดเป็นร้อยละ 26.9, 11.5 รองลงมาอีกคือกลุ่มประชากรที่ไม่มีรายได้ , กลุ่มที่มีรายได้ในระหว่าง 150,001 – 200,000 บาทต่อปี และกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 200,000 บาทต่อปี มีจำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 3.8 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้สูงสุดคือ 250,000 บาทต่อปี รายได้ต่ำสุดคือ 15,000 บาทต่อปี และมีรายได้เฉลี่ย 82,144.23 บาทต่อปี เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ของชุมชนมีอาชีพเกษตรกร รายได้จึงเป็นไปในลักษณะรอบการเก็บเกี่ยวผลผลิตต่อปี พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ คือ กาแฟ รองลงมาคือ ชา และเฟิร์น โดยมีโครงการหลวงป่าเมี่ยงเป็นหน่วยงานที่รองรับผลผลิตทางการเกษตร เพื่อนำไปแปรรูป และส่งจำหน่ายสู่ท้องตลาดต่อไป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน สามารถสรุปได้ว่าชุมชนบ้านปางบงมีพื้นฐานแห่งความเป็นสังคมเกษตร โดยประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร ซึ่งมีรายได้หลักจากการเกษตร และมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ วัฒนธรรมที่ดั้งเดิม นอกจากนั้นสภาพทางภูมิศาสตร์ของชุมชนยังเอื้ออำนวยต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยว ดังนั้นจึงมีความเหมาะสมที่จะได้รับการสนับสนุนด้านการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละจำแนกตามรายได้

รายได้(บาท/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	2	3.8
ต่ำกว่า 50,000	14	26.9
50,001 – 100,000	26	50
100,001 – 150,000	6	11.5
150,001 – 200,000	2	3.8
มากกว่า 200,000	2	3.8
รวม	52	100

รายได้สูงสุดคือ 250,000 บาทต่อปี
มีรายได้เฉลี่ย 82,144.23 บาทต่อปี

รายได้ต่ำสุดคือ 15,000 บาทต่อปี
มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.028

ตอนที่ 2 ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากผลการศึกษาในตารางที่ 7 พบว่ากลุ่มประชากรผู้ให้ข้อมูลมีทัศนคติในด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในมุมมองของประชากรที่เป็นตัวแทนครัวเรือนซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลโดยภาพรวมแล้ว พบว่าประชากรภายในชุมชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.65) ทั้งนี้สามารถแยกอธิบายเป็นรายประเด็นได้ดังนี้

ความเข้าใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.13)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรก่อให้เกิดการพัฒนาภายในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.56)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรทำให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าทรัพยากรธรรมชาติ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.10)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรก่อให้เกิดการสร้างงานภายในชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.85)

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรก่อให้เกิดรายได้จากนักท่องเที่ยว พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเข้าใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.62)

ผลจากการศึกษา พบว่าระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มประชากร อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะแนวคิดในเรื่องของการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

เชิงเกษตรเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมภายในชุมชนให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้ขยายตัวเข้าสู่สังคมเกษตร ดังนั้นกลุ่มประชากรจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายในชุมชนซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษาให้เข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อย่างมีระบบรวมทั้งการบริหารจัดการอย่างถูกต้อง ซึ่งในอนาคตนั้นชุมชนบ้านปางบงอาจมีการพัฒนาให้เป็นแหล่งที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	ระดับความเข้าใจ		
	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1. ความเข้าใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.13	1.03	ปานกลาง
2. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรก่อให้เกิดการพัฒนาภายในชุมชน	3.56	.95	มาก
3. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรทำให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าทรัพยากรธรรมชาติ	4.10	.77	มาก
4. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรก่อให้เกิดการสร้างงานภายในชุมชน	3.85	.75	มาก
5. การท่องเที่ยวเชิงเกษตรก่อให้เกิดรายได้จากนักท่องเที่ยว	3.62	.88	มาก
รวม	3.65	.88	มาก

การแปลความหมายระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยนำหน้า ในแต่ละประเด็นมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับความเข้าใจมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับความเข้าใจมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับความเข้าใจปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับความเข้าใจน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับความเข้าใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากผลการศึกษาในตารางที่ 8 พบว่าศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในทัศนะของผู้ให้ข้อมูล โดยภาพรวมแล้วภายในชุมชนมีศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระดับปานกลาง (โดยมีค่าเฉลี่ยรวม = 3.00) ทั้งนี้สามารถอธิบายในรายละเอียดแยกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

ศักยภาพด้านความพร้อมของทรัพยากรที่จำเป็น

จากการศึกษาพบว่าความพร้อมของทรัพยากรที่จำเป็น โดยภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.46)

ความสวยงามของทัศนียภาพและภูมิทัศน์ พบว่ามีศักยภาพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.77)

ความเหมาะสมของการใช้พื้นที่ภายในชุมชน พบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.33)

ความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์และการสาธิตภายในชุมชน พบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.27)

ศักยภาพด้านความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่าความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.64) ทั้งนี้สามารถอธิบายในรายละเอียดแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

สภาพของถนนที่เข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยว พบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.21)

ที่ตั้งใกล้ถนนสายหลักและสายรอง พบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.02)

ความชัดเจนของป้ายบอกทาง พบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.77)

ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องบริการของรถโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยว พบว่ามีศักยภาพในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 1.56)

ศักยภาพด้านความพร้อมเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่าความพร้อมในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.62) ทั้งนี้สามารถอธิบายในรายละเอียดแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

สถานที่จอดรถ พบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.02)

บริการห้องพัก พบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.85)

การบริการอาหารและเครื่องดื่ม พบว่าประชากรส่วนใหญ่ให้ค่าคะแนนในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.58)

การบริการห้องน้ำ พบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.96)

การบริการโทรศัพท์/สัญญาณโทรศัพท์ พบว่ามีศักยภาพในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย =

1.69)

ศักยภาพด้านความสามารถในการรองรับของพื้นที่

จากการศึกษาพบว่าความสามารถในการรองรับของพื้นที่ โดยภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง โดยค่าเฉลี่ย 2.88 ทั้งนี้สามารถอธิบายในรายละเอียดแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

ขนาดของพื้นที่ในการรองรับนักท่องเที่ยว พบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.83)

ความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ในเรื่องกิจกรรมการท่องเที่ยว พบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.90)

ความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ในเรื่องการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยว พบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.90)

ศักยภาพด้านความพร้อมด้านทักษะและการจัดการการท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่าความพร้อมด้านทักษะและการจัดการการท่องเที่ยว โดยภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.71) ทั้งนี้สามารถอธิบายในรายละเอียดแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

จำนวนเจ้าหน้าที่ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่พบว่ามีศักยภาพในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.38)

ทักษะในด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรพบว่ามีศักยภาพในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.08)

ทักษะและการจัดการการท่องเที่ยว ในเรื่องนักท่องเที่ยวสามารถมีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเกษตร พบว่ามีศักยภาพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.48)

ศูนย์บริการข้อมูล/ฝ่ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว พบว่ามีศักยภาพในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.35)

จากการศึกษาศักยภาพด้านความพร้อมด้านทักษะและการจัดการการท่องเที่ยว ในเรื่องมัคคุเทศก์ท้องถิ่น/วิทยากร พบว่ามีศักยภาพในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.27)

ศักยภาพด้านความเข้มแข็งของชุมชนและผู้นำ

จากการศึกษาพบว่าความเข้มแข็งของชุมชนและผู้นำ โดยภาพรวมมีศักยภาพอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.08) ทั้งนี้สามารถอธิบายในรายละเอียดแยกเป็นประเด็นได้ดังนี้

ระดับความร่วมมือในการทำกิจกรรมภายในชุมชน พบว่ามีศักยภาพในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.21)

บทบาทของผู้นำชุมชนในการทำกิจกรรม พบว่ามีศักยภาพในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.94)

ด้านผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชน

จากการศึกษาพบว่าผลกระทบจากการท่องเที่ยวต่อชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.58) ทั้งนี้สามารถอธิบายในรายละเอียดแยกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

ปัญหาทัศนียภาพและภูมิทัศน์เสื่อมโทรม พบว่าเกิดผลกระทบในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.31)

ปัญหาสิ่งแวดล้อม มลภาวะเป็นพิษ พบว่าเกิดผลกระทบในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.33)

ปัญหาจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ พบว่าเกิดผลกระทบในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.31)

ปัญหาความเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรม พบว่าเกิดผลกระทบในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.35)

จากการศึกษาด้านผลกระทบต่อชุมชนจากการท่องเที่ยว ในเรื่องปัญหาค่าครองชีพสูงและที่ดินมีราคาแพง พบว่าเกิดผลกระทบในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.62)

ผลจากการศึกษา สรุปได้ว่าศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของชุมชนบ้านปางบงอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งที่ชุมชนบ้านปางบงมีทรัพยากรธรรมชาติที่สวยงาม และสภาพแวดล้อมภายในชุมชน ซึ่งเป็นสังคมเกษตรกรรมที่เอื้ออำนวย เหมาะสำหรับการเป็นแหล่งที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร แต่เนื่องจากปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนามีดังนี้

ความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว โดยภาพรวมแล้วมีศักยภาพระดับปานกลาง ทั้งในด้านสภาพถนนหนทาง ระยะทางห่างจากถนนสายหลักเข้าสู่หมู่บ้านเพียง 10 กิโลเมตร และมีป้ายบอกทางอย่างชัดเจน แต่ยังคงขาดบริการของรถโดยสารไปยังแหล่ง หากต้องการมาเยือนจะต้องมีรถส่วนตัว ความยากในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวจึงเป็นข้อจำกัดที่สำคัญ

สิ่งอำนวยความสะดวกโดยภาพรวมแล้วมีศักยภาพระดับปานกลาง ทั้งในด้านสถานที่จอดรถ บริการห้องพัก และบริการห้องน้ำ ส่วนในด้านบริการอาหารและเครื่องดื่มมีความพร้อมในระดับน้อย สาเหตุเพราะว่าภายในชุมชนมีร้านค้าขนาดเล็กเพียง 3 แห่ง และมีร้านอาหารไว้บริการเพียงร้านเดียว ส่วนอุปสรรคที่สำคัญที่สุดในด้านสิ่งความสะดวกคือ การขาดสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่ จึงทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปได้ค่อนข้างลำบาก

ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวในภาพรวมมีศักยภาพระดับปานกลาง ซึ่งจากการประเมินแล้วความสามารถในการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวของพื้นที่จะอยู่ที่ประมาณ 60 ถึง 80 คน และควรพัฒนาด้านกิจกรรมการท่องเที่ยวให้เหมาะสม

ส่วนปัจจัยที่เป็นข้อจำกัดในการพัฒนาด้านการจัดการการท่องเที่ยว ก็คือในเรื่องการขาดแคลนบุคลากรผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบการจัดการด้านการท่องเที่ยว ทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่หรือมัคคุเทศก์ท้องถิ่นต่างมีจำนวนน้อย ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ และขาดศูนย์บริการข้อมูล/ฝ่ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

ด้านผลกระทบต่อชุมชนจากการท่องเที่ยวที่นั่น คาดว่าจะไม่มีผลกระทบที่ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ยกเว้นหากการท่องเที่ยวเริ่มเข้ามาภายในพื้นที่ อาจส่งผลให้ค่าครองชีพสูง และที่ดินมีราคาแพง ซึ่งอาจมีนายทุนจากต่างถิ่นเข้ามาซื้อที่ดินภายในชุมชน หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์ที่ดิน และเกิดการลงทุนจากกลุ่มคนจากภายนอกชุมชน

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับของศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ศักยภาพด้านความพร้อมของทรัพยากรที่จำเป็น	ค่าเฉลี่ยระดับของศักยภาพ		
	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1. ความสวยงามของทัศนียภาพและภูมิทัศน์	3.77	.92	มาก
2. ความเหมาะสมของการใช้พื้นที่ภายในชุมชน	3.33	.83	ปานกลาง
3. ความหลากหลายของทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านการแปรรูปผลผลิตและการสาธิตภายในชุมชน	3.27	.86	ปานกลาง
รวม	3.46	.87	มาก
ศักยภาพด้านความสะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว			
1. สภาพของถนนที่เข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยว	3.21	.91	ปานกลาง
2. ที่ตั้งใกล้ถนนสายหลักและสายรอง	3.02	.77	ปานกลาง
3. ความชัดเจนของป้ายบอกทาง	2.77	.98	ปานกลาง
4. บริการของรถโดยสารไปยังแหล่งท่องเที่ยว	1.56	.85	น้อยที่สุด
รวม	2.64	.88	ปานกลาง
ศักยภาพด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว			
1. สถานที่จอดรถ	3.02	1.00	ปานกลาง
2. บริการห้องพัก	2.85	1.01	ปานกลาง
3. บริการอาหารและเครื่องดื่ม	2.58	.99	น้อย
4. บริการห้องน้ำ	2.96	.94	ปานกลาง
5. บริการโทรศัพท์/สัญญาณโทรศัพท์	1.69	.82	น้อยที่สุด
รวม	2.62	.95	ปานกลาง

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับของศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ต่อ)

ศักยภาพด้านความสามารถในการรองรับของพื้นที่	ค่าเฉลี่ยและระดับของศักยภาพ		
	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1. ขนาดของพื้นที่ในการรองรับนักท่องเที่ยว	2.83	.76	ปานกลาง
2. กิจกรรมการท่องเที่ยว	2.90	.84	ปานกลาง
3. การรองรับจำนวนนักท่องเที่ยว	2.90	.72	ปานกลาง
รวม	2.88	.77	ปานกลาง
ศักยภาพด้านความพร้อมด้านทักษะและการจัดการ การท่องเที่ยว			
1. จำนวนเจ้าหน้าที่ด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่	2.38	.77	น้อย
2. ทักษะในด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	3.08	.73	ปานกลาง
3. นักท่องเที่ยวสามารถมีส่วนร่วมกับกิจกรรมทางการเกษตร	3.48	.80	มาก
4. ศูนย์บริการข้อมูล/ฝ่ายประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว	2.35	.94	น้อย
5. มัคคุเทศก์ท้องถิ่น/ วิทยากร	2.27	1.03	น้อย
รวม	2.71	.858	ปานกลาง
ศักยภาพด้านความเข้มแข็งของชุมชนและผู้นำ			
1. ระดับความร่วมมือในการทำกิจกรรมภายในชุมชน	4.21	1.07	มากที่สุด
2. บทบาทของผู้นำชุมชนในการทำกิจกรรม	3.94	.99	มาก
รวม	4.08	1.036	มาก
ผลกระทบต่อชุมชนจากการท่องเที่ยว			
1. ปัญหาทัศนียภาพและภูมิทัศน์เสื่อมโทรม	2.31	1.13	น้อย
2. ปัญหาสิ่งแวดล้อม/มลภาวะเป็นพิษ	2.33	1.09	น้อย
3. ปัญหาด้านการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ	2.31	1.02	น้อย
4. ปัญหาความเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรม	2.35	1.08	น้อย
5. ปัญหาค่าครองชีพสูงและที่ดินมีราคาแพง	3.62	1.03	มาก
รวม	2.58	1.07	น้อย
รวมทุกด้าน	3.00	0.92	ปานกลาง

การแปลความหมายระดับของศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ใช้วิธีนำค่าเฉลี่ยน้ำหนักในแต่ละประเด็นมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับศักยภาพมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับศักยภาพมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับศักยภาพปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับศักยภาพน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับศักยภาพในน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ผลจากการศึกษาในตารางที่ 9 พบว่าด้านความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่ามีค่าความต้องการพัฒนาในระดับมากทุกด้าน (โดยมีค่าเฉลี่ยรวม = 3.80) ยกเว้นด้านการพัฒนาร้านอาหารและสถานที่จอดรถที่มีค่าความต้องการพัฒนาในระดับปานกลาง ทั้งนี้มีรายละเอียดในแต่ละประเด็นดังนี้คือ

ความต้องการพัฒนาด้านสถานที่ท่องเที่ยว

จากการศึกษาพบว่าความต้องการพัฒนาด้านสถานที่ท่องเที่ยวโดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.64) โดยจำแนกเป็นประเด็นย่อยได้ดังนี้

สถานที่ชมวิวิวทิวทัศน์ภายในหน่วยจัดการต้นน้ำแม่หวาน/โครงการหลวงป่าเมี่ยง พบว่าประชากรภายในชุมชนมีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.96)

ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.77)

ศูนย์จัดแสดงกิจกรรมสาธิตและจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.69)

การนำชมสถานที่ท่องเที่ยว พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.67)

ร้านอาหาร พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.35)

สถานที่จอดรถ พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.38)

ความต้องการพัฒนาด้านการก่อตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชน

ผลจากการวิจัยพบว่าความต้องการพัฒนาด้านการก่อตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.64) โดยจำแนกเป็นประเด็นย่อยได้ดังนี้

จากการศึกษาด้านความต้องการพัฒนาด้านการก่อตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชน ในเรื่องการก่อตั้งชมรม/กลุ่มผู้ประกอบการ พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.62)

จากการศึกษาด้านความต้องการพัฒนาด้านการก่อตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชน ในเรื่องการก่อตั้งกลุ่มสหกรณ์ พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.73)

จากการศึกษาด้านความต้องการพัฒนาด้านการก่อตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชน ในเรื่องการตั้งธุรกิจชุมชน/วิสาหกิจชุมชน พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.58)

ความต้องการด้านการพัฒนาบริหารจัดการ

จากการศึกษาพบว่าความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.91) โดยจำแนกเป็นประเด็นย่อยได้ดังนี้

จากการศึกษาความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ ในเรื่องการร่วมศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.02)

จากการศึกษาความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ ในเรื่องการร่วมคิดรูปแบบและวิธีการพัฒนาชุมชน พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.00)

จากการศึกษาความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ ในเรื่องการร่วมกำหนดแผนงานโครงการหรือกิจกรรมในชุมชน พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.79)

จากการศึกษาความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ ในเรื่องการร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยว พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.92)

จากการศึกษาความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ ในเรื่องการร่วมบริหารงานพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งสติปัญญา แรงงาน และทุน พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.83)

ความต้องการด้านการประชาสัมพันธ์

จากการศึกษาพบว่าความต้องการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.99) โดยจำแนกเป็นประเด็นย่อยได้ดังนี้

จากการศึกษาความต้องการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ ในเรื่องเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.08)

จากการศึกษาความต้องการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ ในเรื่องการจัดทำป้ายโฆษณาเชิญชวน พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.04)

จากการศึกษาความต้องการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ ในเรื่องสื่อทางวิทยุ พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.10)

จากการศึกษาความต้องการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ ในเรื่องการติดต่อกับบริษัทนำเที่ยว พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.79)

จากการศึกษาความต้องการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์ ในเรื่องสื่ออินเทอร์เน็ต พบว่ามีความต้องการพัฒนาในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.96)

ผลจากการศึกษาสรุปได้ว่า ชุมชนบ้านปางบงมีความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นถึงว่าชุมชนมีต้องการที่จะพัฒนา เพื่อเป็นการสร้างความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความต้องการพัฒนาด้านสถานที่ท่องเที่ยว เนื่องจากสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นพื้นที่สูงสามารถมองเห็นทัศนียภาพที่สวยงาม จึงควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์ของจุดชมวิวยุให้สวยงาม เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว และเตรียมความพร้อมในด้านการให้บริการขั้นพื้นฐานแก่นักท่องเที่ยว เช่น ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ศูนย์จัดแสดงกิจกรรมสาริตและจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร การนำชมสถานที่ท่องเที่ยว ร้านอาหาร และสถานที่จอดรถ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

ความต้องการพัฒนาด้านการก่อตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชน หากต้องการที่พัฒนาชุมชนบ้านปางบงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรแล้ว จำเป็นที่จะต้องจัดตั้งกลุ่มผู้ประกอบการ หรือกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงเกษตรประจำหมู่บ้านขึ้น ทั้งนี้เพื่อสร้างความชัดเจนในการดำเนินงาน โดยปัจจุบันมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกชา และกาแฟอยู่แล้ว ซึ่งการรวมกลุ่มนี้ค่อนข้างจะมีความเข้มแข็งพอสมควร ดังนั้นถ้าหากมีการก่อตั้งกลุ่มการท่องเที่ยวเชิงเกษตรประจำหมู่บ้านก็จะสามารถแทนช่วยช่วยพัฒนาการท่องเที่ยวได้อย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ความต้องการด้านการพัฒนาบริหารจัดการ ในการบริหารจัดการนี้ ควรใช้หลักการของการมีส่วนร่วมของชาวบ้านภายในชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ชาวบ้านได้ร่วมคิด (แสดงความคิดเห็น) วางแผน ปฏิบัติตาม ตลอดจนร่วมบำรุงรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยว อันจะก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ชุมชน ซึ่งนำไปสู่การกระจายรายได้ และสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความต้องการด้านการประชาสัมพันธ์ เป็นเรื่องสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการเปิดช่องทางในการเชิงธุรกิจ ในปัจจุบันบ้านปางบงนั้นยังไม่เป็นที่รู้จักมากนักของกลุ่มนักท่องเที่ยว แต่จะเป็นที่รู้จักเฉพาะคนบางกลุ่มเท่านั้น ซึ่งช่องทางในการประชาสัมพันธ์ก็มีอยู่มากมายหลายช่องทาง เช่น การจัดทำเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว การจัดทำป้ายโฆษณาเชิญชวน สื่อทางวิทยุ การติดต่อกับบริษัทนำเที่ยว หรือการทำสื่อทางอินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ดีการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรนั้นควรดำเนินการพัฒนาไปพร้อมกันทุกด้าน โดยควรคำนึงถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อชุมชน

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความต้องการพัฒนาด้านสถานที่ท่องเที่ยว	ระดับความต้องการ		
	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1. สถานที่ชมวิถีชีวิตที่สันทัดภายในหน่วยจัดการต้นน้ำแม่หวาน/ โครงการหลวงป่าเมี่ยง	3.96	.83	มาก
2. ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว	3.77	.98	มาก
3. ศูนย์จัดแสดงกิจกรรมสาธิตและจำหน่ายสินค้าทางการ เกษตร	3.69	1.07	มาก
4. การนำชมสถานที่ท่องเที่ยว	3.67	.94	มาก
5. ร้านอาหาร	3.35	1.20	ปานกลาง
6. สถานที่จอดรถ	3.38	1.14	ปานกลาง
รวม	3.64	1.03	มาก
ความต้องการพัฒนาด้านการก่อตั้งกลุ่มการท่องเที่ยว เชิงเกษตร			
1. ก่อตั้งชมรม/กลุ่มผู้ประกอบการ	3.62	1.06	มาก
2. ก่อตั้งกลุ่มสหกรณ์	3.73	.95	มาก
3. ก่อตั้งธุรกิจชุมชน/วิสาหกิจชุมชน	3.58	1.01	มาก
รวม	3.64	1.01	มาก
ความต้องการพัฒนาด้านการบริหาร/จัดการ			
1. การร่วมศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน	4.02	.80	มาก
2. การร่วมคิดรูปแบบและวิธีการพัฒนาชุมชน	4.00	.76	มาก
3. การร่วมกำหนดแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมในชุมชน	3.79	.84	มาก
4. การร่วมตัดสินใจในการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยว	3.92	.88	มาก
5. การร่วมบริหารงาน พัฒนาการท่องเที่ยวทั้งสติปัญญา แรงงาน และทุน	3.83	.92	มาก
รวม	3.91	.84	มาก

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร (ต่อ)

ความต้องการพัฒนาด้านการประชาสัมพันธ์	ระดับความต้องการ		
	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
1. เอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	4.08	.98	มาก
2. การจัดทำป้ายโฆษณาเชิญชวน	4.04	.98	มาก
3. สื่อทางวิทยุ	4.10	.93	มาก
4. การติดต่อกับบริษัทนำเที่ยว	3.79	1.05	มาก
5. สื่ออินเทอร์เน็ต	3.96	1.18	มาก
รวม	3.99	1.03	มาก
รวมทุกด้าน	3.80	0.98	มาก

การแปลความหมายระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรใช้วิธีนำค่าเฉลี่ย
น้ำหนัก ในแต่ละประเด็นมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

4.21 – 5.00	หมายถึง	ระดับความต้องการพัฒนามากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	ระดับความต้องการพัฒนามาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	ระดับความต้องการพัฒนาปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	ระดับความต้องการพัฒนาน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	ระดับความต้องการพัฒนาน้อยที่สุด

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

จากการศึกษาในตารางที่ 10 พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับความเข้าใจใน
การท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถอธิบายได้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เพศกับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าค่า x^2 sig ที่ .075 ซึ่งมีค่ามากกว่า
 $\alpha = 0.01$ สามารถกล่าวได้ว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
เชิงเกษตร และเมื่อพิจารณาความถี่ในตารางแล้ว การเปลี่ยนแปลงของระดับระดับความเข้าใจ
เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ไม่เกี่ยวกับเพศชายหรือเพศหญิง ดังนั้น เพศจึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผล
ต่อระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การศึกษากับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าค่า x^2 sig ที่ .108 ซึ่งมีค่ามากกว่า
ค่า $\alpha = 0.01$ สามารถกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความเข้าใจเกี่ยวกับ

ท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเมื่อพิจารณาความถี่ในตารางแล้ว การเปลี่ยนแปลงของระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะไม่เกี่ยวกับการศึกษาในระดับต่างๆ ดังนั้น การศึกษาจึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

อาชีพกับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าค่า χ^2 sig ที่ .733 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.01$ สามารถกล่าวได้ว่าอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเมื่อพิจารณาความถี่ในตารางแล้ว การเปลี่ยนแปลงของระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะไม่เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพทางการเกษตร ดังนั้น อาชีพจึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

อายุกับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าค่า r sig ที่ .888 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.01$ สามารถกล่าวได้ว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเมื่อพิจารณาความถี่ในตารางแล้ว การเปลี่ยนแปลงของระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะไม่เกี่ยวกับอายุต่าง ๆ ดังนั้น อายุจึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

รายได้กับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าค่า r sig ที่ .296 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.01$ สามารถกล่าวได้ว่ารายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเมื่อพิจารณาความถี่ในตารางแล้ว การเปลี่ยนแปลงของระดับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะไม่เกี่ยวกับรายได้ต่างๆ ดังนั้น รายได้จึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ผลการศึกษพบว่า ข้อมูลพื้นฐาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในขณะที่ผลการวิจัยของ จงรักษ์ (2545) ได้ศึกษาในเรื่องการมีส่วนร่วมและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยว ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวในด้านการเสนอความคิด การวางแผนและการตัดสินใจ การปฏิบัติการการแบ่งปันผลประโยชน์เกิดจากการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง เพศ อายุ และระดับการศึกษามีผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยว แต่อาชีพไม่มีผลต่อความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยว

ตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ข้อมูลพื้นฐาน	ระดับความเข้าใจ					X ²	
	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	value	Sig.
(1) เพศ	3 (5.8%)	17 (32.7%)	26 (50%)	6 (11.5%)	52 (100%)	22.200	.075
ชาย	0 0	8 (15.4%)	13 (25%)	5 (9.6%)	26 (50%)		
หญิง	3 (5.8%)	9 (17.3%)	13 (25%)	1 (1.9%)	26 (50%)		
(2) การศึกษา	3 (5.8%)	17 (32.7%)	26 (50%)	6 (11.5%)	52 (100%)	69.344	.108
ประถมศึกษา	2 (3.8%)	9 (17.3%)	12 (23.1%)	3 (5.8%)	26 (50%)		
มัธยมศึกษา ตอนต้น	-	3 (5.8%)	2 (3.8%)	-	5 (9.6%)		
มัธยมศึกษา ตอนปลาย	-	4 (7.7%)	2 (3.8%)	-	6 (11.5%)		
ปวส.	-	1 (1.9%)	1 (1.9%)	1 (1.9%)	3 (5.8%)		
ปริญญาตรี	1 (1.9%)	-	9 (17.3%)	2 (3.8%)	12 (23.1%)		

ตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
(ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	ระดับความเข้าใจ					X ²	
	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	value	Sig.
(3) อาชีพ	3 (5.8%)	17 (32.7%)	26 (50%)	6 (11.5%)	52 (100%)	49.052	.733
เกษตรกรรวม	2 (3.8%)	14 (26.9%)	14 (26.9%)	3 (5.8%)	33 (63.5%)		
ค้าขาย	-	-	2 (3.8%)	1 (1.9%)	3 (5.8%)		
รับจ้าง	-	3 (5.8%)	2 (3.8%)	-	5 (9.6%)		
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	1 (1.9%)	-	5 (9.6%)	2 (3.8%)	8 (15.4%)		
พนักงานเอกชน	-	-	3 (5.8%)	-	3 (5.8%)		

ตาราง 10 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
(ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	ระดับความเข้าใจ					r	
	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	value	Sig.
(4) อายุ	3 (5.8%)	17 (32.7%)	26 (50%)	6 (11.5%)	52 (100%)	-.021	.888
ระหว่าง 16 – 25 ปี	0 (0%)	3 (5.8%)	6 (11.5%)	0 (0%)	9 (17.3%)		
ระหว่าง 26 – 35 ปี	1 (1.9%)	2 (3.8%)	7 (13.5%)	3 (5.8%)	13 (25%)		
ระหว่าง 36 – 45 ปี	1 (1.9%)	5 (9.6%)	5 (9.6%)	0 (0%)	11 (21.2%)		
ระหว่าง 46 – 55 ปี	1 (1.9%)	5 (9.6%)	5 (9.6%)	1 (1.9%)	12 (23.1%)		
ระหว่าง 56 – 65 ปี	0 (0%)	2 (3.8%)	3 (5.8%)	2 (3.8%)	7 (13.5%)		
(5) รายได้	3 (5.8%)	17 (32.7%)	26 (50%)	6 (11.5%)	52 (100%)		
ไม่มีรายได้	0 (0%)	0 (0%)	2 (3.8%)	0 (0%)	2 (3.8%)		
ต่ำกว่า 50,000 บาท	1 (1.9%)	6 (11.5%)	7 (13.5%)	0 (0%)	14 (26.9%)		
50,001 – 100,000 บาท	2 (3.8%)	8 (15%)	13 (25%)	3 (5.8%)	26 (50%)		
100,001 – 150,000 บาท	0 (0%)	2 (3.8%)	2 (3.8%)	2 (3.8%)	6 (11.5%)		
150,001 – 200,000 บาท	0 (0%)	0 (0%)	1 (1.9%)	1 (1.9%)	2 (3.8%)		
มากกว่า 200,000 บาท	0 (0%)	1 (1.9%)	1 (1.9%)	0 (0%)	2 (3.8%)		

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการศึกษาในตารางที่ 11 พบว่าเพศกับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมีค่า χ^2 sig ที่ .473 ซึ่งมีค่ามากกว่า $\alpha = 0.01$ สามารถกล่าวได้ว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเมื่อพิจารณาความถี่ในตารางแล้ว การเปลี่ยนแปลงของระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะไม่เกี่ยวกับเพศชายหรือเพศหญิง ดังนั้น เพศจึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

การศึกษา กับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าค่า χ^2 sig ที่ .423 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.01$ สามารถกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และเมื่อพิจารณาความถี่ในตารางแล้ว การเปลี่ยนแปลงของระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะไม่เกี่ยวกับการศึกษาในระดับต่างๆ ดังนั้น การศึกษาจึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยว

อาชีพ กับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าค่า χ^2 sig ที่ .518 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.01$ สามารถกล่าวได้ว่าอาชีพไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเมื่อพิจารณาความถี่ในตารางแล้ว การเปลี่ยนแปลงของระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะไม่เกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ดังนั้น อาชีพจึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

อายุ กับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าค่า r sig ที่ .074 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.01$ สามารถกล่าวได้ว่าอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเมื่อพิจารณาความถี่ในตารางแล้ว การเปลี่ยนแปลงของระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะไม่เกี่ยวกับอายุในช่วงต่าง ๆ ดังนั้น อายุจึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

รายได้กับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่าค่า r sig ที่ .082 ซึ่งมากกว่าค่า $\alpha = 0.01$ สามารถกล่าวได้ว่ารายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการที่จะพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งเมื่อพิจารณาความถี่ในตารางแล้ว การเปลี่ยนแปลงของระดับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจะไม่เกี่ยวกับรายได้ในช่วงต่าง ๆ ดังนั้น รายได้จึงไม่เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการศึกษาพบว่า ข้อมูลพื้นฐานไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งสนับสนุนกับผลการวิจัยของ ทับทิม(2541) ที่ได้ศึกษาในเรื่องความคาดหวังและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านถ้ำ อำเภอลำปาง จังหวัดเชียงใหม่ ในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว ในประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อความ

ต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาว ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนหมู่บ้านถ้ำมีความต้องการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวอยู่ในระดับสูง แต่ความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวถ้ำเชียงดาวไม่มีความสัมพันธ์กับข้อมูลพื้นฐานแต่อย่างใด

ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ข้อมูลพื้นฐาน	ระดับความต้องการ					X ²	
	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	value	Sig.
(1) เพศ	1 (1.9%)	16 (30.8%)	28 (53.8%)	7 (13.5%)	52 (100%)	48.000	.473
ชาย	1 (1.9%)	9.6 (16%)	15 (28.8%)	5 (9.6%)	26 (50%)		
หญิง	-	21.2 (5%)	13 (25%)	2 (3.8%)	26 (50%)		
(2) การศึกษา	1 (1.9%)	16 (30.8%)	28 (53.8%)	7 (13.5%)	52 (100%)	195.167	.423
ประถมศึกษา	1 (1.9%)	9.6 (16%)	18 (34.6%)	2 (3.8%)	26 (50%)		
มัธยมศึกษา ตอนต้น	-	4 (7.7%)	1 (1.9%)	-	5 (9.6%)		
มัธยมศึกษา ตอนปลาย	-	2 (3.8%)	3 (5.8%)	1 (1.9%)	6 (11.5%)		
ปวส.	1 (1.9%)	2 (3.8%)	-	-	3 (5.8%)		
ปริญญาตรี	-	2 (3.8%)	6 (11.5%)	4 (7.7%)	12 (23.1%)		

ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
(ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	ระดับความต้องการ					X ²	
	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	value	Sig.
(3) อาชีพ	1 (1.9%)	16 (30.8%)	28 (53.8%)	7 (13.5%)	52 (100%)	190.470	.518
เกษตรกรรวม	-	11 (21.2%)	18 (34.6%)	4 (7.7%)	33 (63.5%)		
ค้าขาย	1 (1.9%)	1 (1.9%)	1 (1.9%)	-	3 (5.8%)		
รับจ้าง	-	1 (1.9%)	4 (7.7%)	-	5 (9.6%)		
รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	-	1 (1.9%)	4 (7.7%)	3 (5.8%)	8 (15.4%)		
พนักงานเอกชน	-	2 (3.8%)	1 (1.9%)	-	3 (5.8%)		

ตาราง 11 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐานกับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
(ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	ระดับความต้องการ					X ²	
	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	รวม	value	Sig.
(4) อายุ	3 (5.8%)	17 (32.7%)	26 (50%)	6 (11.5%)	52 (100%)	-.021	.880
ระหว่าง 16 – 25 ปี	0 (0%)	3 (5.8%)	6 (11.5%)	0 (0%)	9 (17.3%)		
ระหว่าง 26 – 35 ปี	1 (1.9%)	2 (3.8%)	7 (13.5%)	3 (5.8%)	13 (25%)		
ระหว่าง 36 – 45 ปี	1 (1.9%)	5 (9.6%)	5 (9.6%)	0 (0%)	11 (21.2%)		
ระหว่าง 46 – 55 ปี	1 (1.9%)	5 (9.6%)	5 (9.6%)	1 (1.9%)	12 (23.1%)		
ระหว่าง 56 – 65 ปี	0 (0%)	2 (3.8%)	3 (5.8%)	2 (3.8%)	7 (13.5%)		
(5) รายได้	1 (1.9%)	16 (30.8%)	28 (53.8%)	7 (13.5%)	52 (100%)		
ไม่มีรายได้	0 (0%)	2 (3.8%)	0 (0%)	0 (0%)	2 (3.8%)		
ต่ำกว่า 50,000 บาท	0 (0%)	6 (11.5%)	7 (13.5%)	1 (1.9%)	14 (26.9%)		
50,001 – 100,000 บาท	0 (0%)	7 (13.5%)	17 (32.7%)	2 (3.8%)	26 (50%)		
100,001 – 150,000 บาท	0 (0%)	1 (1.9%)	3 (5.8%)	2 (3.8%)	6 (11.5%)		
150,001 – 200,000 บาท	1 (1.9%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (1.9%)	2 (3.8%)		
มากกว่า 200,000 บาท	0 (0%)	0 (0%)	1 (1.9%)	1 (1.9%)	2 (3.8%)		

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการศึกษาพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร กับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ความสัมพันธ์มีค่าที่ .380 และมีค่า p ที่ .005 ซึ่งน้อยกว่า 0.01 ดังนั้นความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จึงมีความสัมพันธ์กับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

N	r	P
52	.380	.005 **

** Correlation is significant at the 0.01

ผลจากการศึกษาพบว่า กลุ่มประชากรมีความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในระดับมาก เช่นเดียวกับความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีอยู่ในระดับมาก จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะเมื่อก่อนกลุ่มประชากรมีความเข้าใจถึงปัญหาผลกระทบทั้งในด้านบวก และด้านลบที่จะได้รับจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจึงทำให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญ ส่งผลให้เกิดความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายในชุมชน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมกับพื้นที่ และสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ดีได้ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประกอบศิริ(2545) ได้ทำการศึกษาในเรื่องศักยภาพการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนริมกว๊านพะเยา กรณีศึกษาชุมชนบ้านร่องไฮ ตำบลแม่ใส อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา จากการศึกษาพบว่า ชุมชนมีองค์ประกอบที่เหมาะสม สำหรับการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชน 2 ด้าน คือ ด้านสิ่งดึงดูดใจและการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างชุมชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรมชุมชนอยู่ในระดับมาก มีความต้องการในการพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในทุกด้าน และต้องการมีส่วนร่วมในการวางแผน การร่วมดำเนินกิจกรรม การร่วมลงทุน และการร่วมติดตามประเมินผลอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 6 ความคิดเห็นของตัวแทนหน่วยงานราชการและกลุ่มผู้นำชุมชนบ้านปางบง

จากการสอบถามและสัมภาษณ์ โดยมีโครงสร้างจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยจัดการต้นน้ำแม่หวน โครงการหลวงป่าเมี่ยง องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ และกลุ่มผู้นำชุมชนบ้านปางบง รวมทั้งหมด 10 คน ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นต่อไปนี้

การดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มผู้นำชุมชน/หน่วยงานภายในชุมชนบ้านปางบง

จากการสอบถามและใช้การสัมภาษณ์กับผู้นำชุมชนและตัวแทนเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนบ้านปางบง จำนวน 10 ท่าน พบว่าภายในพื้นที่ผู้นำชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีเพียงโครงการหลวงป่าเมี่ยงเท่านั้นที่มีแผนดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยเจ้าหน้าที่โครงการหลวงป่าเมี่ยงกล่าวว่าหน่วยงานมีนโยบายส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้ด้านการปลูกและผลิตกาแฟ มีการเปิดให้ชมกระบวนการผลิตกาแฟ ตั้งแต่เริ่มปลูกไปจนถึงบำรุงรักษา เก็บเกี่ยวผลผลิต และแปรรูปผลผลิต ภายในพื้นที่แปลงสาธิตการปลูกกาแฟในพื้นที่สูง

ส่วนหน่วยงานอื่นยังไม่มีดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เป็นรูปธรรมแต่อย่างใด แต่เชื่อว่าในอนาคตอันใกล้อาจมีแผนงานหรือนโยบายที่จะดำเนินการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ซึ่งกลุ่มผู้นำชุมชนมีความสนใจในแผนการดำเนินงาน แต่ยังคงปัจจัยหลายอย่าง จึงได้หารือกับองค์การบริหารส่วนตำบลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว หน่วยจัดการต้นน้ำแม่หวานมีโครงการที่จะทำลักษณะงานในการจัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แต่ทั้งนี้ยังต้องรองบประมาณในการจัดทำ ซึ่งต้องใช้งบประมาณในการจัดการเป็นหลัก ดังนั้นหากในอนาคตชุมชนมีความต้องการและทางหน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณก็สามารถนำมาใช้ดำเนินการตามนโยบาย พร้อมให้การสนับสนุนด้านความรู้และการประชาสัมพันธ์

บทบาทหน้าที่ และการประสานแผนงานนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับนโยบายจากส่วนกลางของกลุ่มผู้นำชุมชน/หน่วยงานภายในชุมชนบ้านปางบง

เจ้าหน้าที่หน่วยจัดการต้นน้ำแม่หวานกล่าวว่า ในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงเกษตรยังไม่เป็นรูปธรรมเท่าที่ควรและไม่ใช้แผนงานหลักของหน่วยงาน จึงยังไม่ได้มีการประสานแผนงานและนโยบายกับส่วนกลาง ดังนั้นทางหน่วยงานจึงไม่มีบทบาทหน้าที่และประสานงานนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร อีกทั้งยังไม่มีหน่วยงานใดที่จะเข้ามามีบทบาทร่วมในการส่งเสริมหรือประสานงานอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามถ้าหากมีความร่วมมือหรือนโยบายที่ชัดเจน ทางหน่วยงานก็พร้อมที่จะให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่

กลุ่มผู้นำชุมชนบ้านปางบงกล่าวว่าชุมชนมีการจัดทำกิจกรรมต่างๆ ในวันสำคัญ เช่น การปลูกต้นไม้ เพื่อความสวยงามไว้เป็นแนวริมถนน และพัฒนาจุดที่สามารถชมวิวดูสวยงาม และรวมไปถึงแหล่งพื้นที่การเกษตรที่สำคัญของหมู่บ้าน

เจ้าหน้าที่โครงการหลวงป่าเมี่ยงกล่าวว่า ทางหน่วยงานมีนโยบายในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรดังนี้

- ด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์(Eco-Tourism)
 - ด้านการลดการใช้สารเคมีบนพื้นที่สูง
 - ด้านวิทยากรที่เป็นนักวิชาการเกษตร สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ที่มาศึกษาดูงาน
- เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จกล่าวว่าทางหน่วยงานมีบทบาทในด้านการให้งบประมาณสนับสนุนแก่ชุมชนและช่วยติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

สถานการณ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนบ้านปางบง ณ ปัจจุบัน

เจ้าหน้าที่หน่วยจัดการต้นน้ำแม่หวานกลุ่มผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จ มีความคิดเห็นตรงกันว่า การท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนบ้านปางบงยังไม่เป็นรูปธรรม ยังไม่มีการบริหารจัดการที่ชัดเจน เพราะไม่มีหน่วยงานใดที่รับผิดชอบโดยตรง ซึ่งจากที่ได้รับฟังความคิดเห็นจากชาวบ้านภายในชุมชน ส่วนใหญ่ก็ต้องการให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้นด้วยเล็งเห็นประโยชน์ที่จะได้จากการท่องเที่ยวตามมา

เจ้าหน้าที่โครงการหลวงป่าเมี่ยงกล่าวว่าจะมีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวเป็นช่วงฤดูกาลส่วนมากในฤดูผลิตกาแฟ กันยายน – กุมภาพันธ์ โดยกลุ่มผู้สนใจการปลูกกาแฟเข้ามาศึกษาดูงานบ่อยขึ้นกว่าแต่ก่อนจึงส่งผลให้ชุมชนมีรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในชุมชนและชาวบ้านในชุมชนได้ตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติในการพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวต่อไปในภายหน้า

ปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกิดขึ้นมาในชุมชนบ้านปางบง

ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนมีความคิดเห็นตรงกันว่าชุมชนมีความพร้อมในด้านต่างๆดังนี้

- ด้านสภาพแวดล้อม ทรัพยากรป่าไม้ และภูมิประเทศอันสวยงาม
- ด้านวิถีการดำรงชีวิตของชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน
- ด้านการทำเกษตรแบบอินทรีย์ และโดยพื้นฐานแล้วชุมชนบ้านปางบงเป็นชุมชนเกษตร ชาวบ้านมีอาชีพทำสวน ชา กาแฟ พลับ เสาวรส และพืชเมืองหนาว
- ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติแบบยั่งยืน
- ด้านระบบวนเกษตร
- ด้านพันธุ์พืชในท้องถิ่นมีค่า เช่น กล้ายไม้ เฟิร์น
- ด้านความต้องการของชุมชนตลอดจนความเป็นชุมชนที่อยู่ใกล้เมือง การคมนาคมสะดวก และปัจจัยที่สำคัญคือ ชุมชนมีความต้องการรายได้เสริมจากการเกิดแหล่งท่องเที่ยว

ชาวบ้านในชุมชนก็จะมีการทำ เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของคนในชุมชนดีขึ้น

รูปแบบการบริหารจัดการกิจกรรม และประสิทธิภาพในการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรของกลุ่มผู้นำชุมชน/หน่วยงานภายในชุมชนบ้านปางบง

เจ้าหน้าที่หน่วยจัดการต้นน้ำแม่หวานกล่าวว่า ปัจจุบันทางหน่วยงานยังไม่มีการบริหารจัดการกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ถ้าการท่องเที่ยวเชิงเกษตรเกิดขึ้นในอนาคต คงมีรูปแบบการจัดการโดยชุมชนเอง ในรูปแบบการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และถ้าเกิดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร หน่วยจัดการต้นน้ำแม่หวาน ก็สามารถจัดทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเดินป่า ภายในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสามารถให้ความรู้เกี่ยวกับพันธุ์พืช ชื่อของพันธุ์พืช ลักษณะของป่าไม้ ตลอดจนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการรักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม หรืออาจมีการบรรยายสั้นๆ ในการอนุรักษ์และพัฒนา

กลุ่มผู้นำชุมชนบ้านปางบงกล่าวว่าภายในชุมชนมีการส่งเสริมให้ชาวบ้านร่วมกันรักษาสภาพแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งที่ผ่านมาชาวบ้านในชุมชนก็ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

เจ้าหน้าที่โครงการหลวงป่าเมี่ยงกล่าวว่า หน่วยงานมีการบริการด้านวิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับการทำแปลงเกษตรสาธิตตามวิถีชุมชน แต่ขณะนี้ชุมชนยังต้องพึ่งพาอาศัยทางส่วนราชการในบางเรื่อง จึงถือว่าชุมชนยังไม่สามารถดำเนินการเองได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จกล่าวว่า ทางหน่วยงานได้เข้ามามีบทบาทในด้านการช่วยสนับสนุนด้านงบประมาณ และการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้แก่ชุมชนบ้างตามสมควร

ผลกระทบต่อชุมชนบ้านปางบง ที่เกิดจากการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนต่างมีความคิดเห็นในทิศทางเดียวกันในด้านต่างๆ ดังนี้

- **ด้านเศรษฐกิจ** หากมีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรภายในชุมชนบ้านปางบงจะมีผลต่อการขยายตัวด้านเศรษฐกิจ ชาวบ้านจะมีรายได้เพิ่มขึ้น มีเงินหมุนเวียนภายในชุมชน อาทิตรายได้จากการเพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายน้ำผึ้ง, ชา และกาแฟอันเป็นผลผลิตภายในชุมชน

- **ด้านสังคมและวัฒนธรรม** นักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสวัฒนธรรมและวิถีชีวิตเชิงเกษตรภายในชุมชน ทั้งนี้ชาวบ้านยินดีที่จะเผยแพร่วิถีการดำรงชีวิตร่วมกับธรรมชาติ ซึ่งจะส่งผลดีให้

ชุมชนเกิดความสามัคคี และตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรมากขึ้น แต่หากมีบุคคลภายนอกเข้ามาในชุมชนเพิ่มมากขึ้น ก็ควรต้องมีกฎระเบียบภายในชุมชนเพื่อไม่ให้สังคมเสื่อมลง

- **ด้านสิ่งแวดล้อม** ถ้ามีจำนวนนักท่องเที่ยวเข้ามา มากก่อให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเรื่องที่สำคัญที่สุดคือปัญหาขยะ มลภาวะเป็นพิษ แต่ถ้ามีการบริหารจัดการที่ดีก็อาจป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน ดังนั้นทุกฝ่ายควรช่วยกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การปรับตัวของชุมชนต่อการส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่าเมื่อมีการท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้น ชุมชนน่าจะมีการปรับตัวไปในทางที่ดีได้ หรืออาจจะไม่มีผลกระทบต่อ การปรับตัวของชุมชนเลยเพราะวิถีชีวิตของชาวบ้านก็อยู่กับธรรมชาติมาช้านานแล้ว แต่หากสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น ก็จำเป็นต้องจัดการให้เป็นระบบ ระเบียบ เพื่อไม่ให้ทำลายสภาพแวดล้อมและธรรมชาติ แต่ควรจะมีการตระหนักถึงคุณค่า ดังคำที่ว่า “เจ้าบ้านที่ดีต้องต้อนรับแขกผู้มาเยือนให้ดี เช่นกัน” เพราะชุมชนบ้านปางบงเป็นชุมชนเข้มแข็ง มีความรักสามัคคี การเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนมากขึ้น ชาวบ้านช่วยเหลือซึ่งกันและกันอาจจะก่อให้เกิดการพัฒนาในด้านการผลิตควบคู่กับงานบริการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการรักษาคุณภาพผลผลิตและบริการอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นการปรับตัวจึงไม่ใช่ปัญหาในชุมชน

กลุ่มผู้นำชุมชน/หน่วยงานภายในชุมชนบ้านปางบงได้เปิดโอกาสให้ชาวบ้านภายในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เจ้าหน้าที่หน่วยจัดการต้นน้ำแม่หวานกล่าวว่า เนื่องจากในพื้นที่ยังไม่มี การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่เป็นรูปธรรม ดังนั้นถ้าหากในอนาคตมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยเกิดจากความต้องการของชุมชน หน่วยงานพร้อมให้การสนับสนุนความรู้ในด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยการประชาสัมพันธ์ให้กับบุคคลที่สนใจจะมาท่องเที่ยว และให้ความร่วมมือด้านการวางแผน ประชาคมหมู่บ้าน เปิดโอกาสให้ชาวบ้านมีส่วนร่วม ซักถามเรื่องราวและปัญหาต่างๆ ตลอดจนวิธีแก้ไขอันเป็นผลดีต่อชุมชน

กลุ่มผู้นำชุมชนบ้านปางบงกล่าวว่าชุมชนมีบทบาทในการช่วยพัฒนา และปรับปรุงสภาพแวดล้อมของหมู่บ้านเพื่อเสริมสร้างแหล่งท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นที่น่าสนใจ

ส่วนเจ้าหน้าที่โครงการหลวงป่าเมี่ยงมีการประสานงานจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถเป็นวิทยากรร่วมให้ความรู้ เช่น การศึกษาดูงาน การทำฝั้งโพรง การปลูกเลี้ยงชิมปีเดียม หรือการปลูกกาแฟอินทรีย์

ส่วนเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จกล่าวว่าหน่วยงานได้เปิดโอกาสให้ชาวบ้านในชุมชนเสนอแนะปัญหาและความต้องการพัฒนาในด้านต่างๆ

ปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกันว่าประสบปัญหาในด้าน

- ด้านผู้ถ่ายทอดความรู้ไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- ด้านการบริหารจัดการ และการเข้ามามีส่วนร่วม
- ด้านงบประมาณสนับสนุน
- ด้านการติดต่อประสานงานกันค่อนข้างลำบาก เพราะภายในพื้นที่ขาดสัญญาณ

โทรศัพท์มือถือ

- ด้านบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถมีจำกัด
- ด้านการประชาสัมพันธ์ ชุมชนบ้านปางบงยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวหรือบุคคลภายนอก ดังนั้นควรต้องมีการประชาสัมพันธ์โดยสื่อ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยช่วยให้ความรู้ หรือการประชาสัมพันธ์ไปยังนักท่องเที่ยวที่สนใจ

แนวโน้ม และทิศทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรในชุมชนบ้านปางบง

เจ้าหน้าที่หน่วยจัดการต้นน้ำแม่หวานกล่าวว่า การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการบูรณาการภายในชุมชนเอง และสามารถบริหารจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร โดยให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม และเกิดการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีพื้นฐานจากความต้องการจากชาวบ้านในชุมชน ซึ่งทางหน่วยงานต้องการให้มีการพัฒนาไปในทิศทางด้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยมีหลักการว่าในการท่องเที่ยวนั้น ไม่ควรทำลายสิ่งแวดล้อมและอาชีพการสร้างกิจกรรมในระหว่างท่องเที่ยว เช่น ท่องเที่ยวสนุกปลูกป่าต้นน้ำ ปลูกหญ้าแฝกบริเวณหน้าดินกิจกรรมเช่นนี้จะเป็ผลดีต่อป่าไม้ในปัจจุบันตลอดจนในอนาคต

กลุ่มผู้นำชุมชนบ้านปางบงกล่าวว่าชุมชนต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนในทุกๆด้านที่จำเป็นต่อการท่องเที่ยว

ส่วนเจ้าหน้าที่โครงการหลวงป่าเมี่ยงกล่าวว่าโครงการหลวงจะเน้นความร่วมมือประสานงานของคนในชุมชนเป็นหลัก ในด้านการเกษตรอินทรีย์ หรือการทำเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง อาจมีการก่อตั้งหมู่บ้านโฮมสเตย์ในอนาคต

ส่วนเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลเทพเสด็จกล่าวว่าหน่วยงานอยากให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรไปในทางที่ดี ชุมชนเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว เพื่อชาวบ้านจะได้มีรายได้เสริมจากการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเชิงเกษตรสามารถทำให้เกิดรายได้เสริมแก่ชุมชน โดยการท่องเที่ยวนั้นจะต้องไม่ทำลายวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่ดีงามของชุมชน ซึ่งภายหลังจากหมดฤดูกาลแห่งการท่องเที่ยวแล้วชุมชนต้องอยู่ได้ดั้งเดิม และเป็นการท่องเที่ยวที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved